

Strafvordering OM2020

Opdrachten & Werkplan 2016

Communicatie: afbeelding
Aanpassing huisstijl SV OM2020 volgt

Dynamisch werkdokument
Versie: 20 aug. 2016

Inhoud

1. Programma Strafvordering OM2020	2
2. Heldere rollen & verantwoordelijkheden	6
3. Opdrachten geprioriteerde processen 2016	8
3.1 Standaard voor elke opdracht.....	8
3.2 Opdracht OM-Strafbeschikking.....	9
3.2 Opdracht Beslag	12
3.3 Opdracht DNA	16
3.4 Opdracht Executie	20
3.5 BOPZ.....	24
4. Werkplan 2016	25
4.1 Overkoepelende werkzaamheden 2016	25
4.2 Aanpak en planning OM-Strafbeschikking	27
4.3 Aanpak en planning Beslag	30
4.4 Aanpak en planning DNA	32
4.5 Aanpak en planning Executie	33

1. Programma Strafvordering OM2020

De samenleving heeft het OM verregaande bevoegdheden gegeven om de misdaad te bestrijden en de rechtstaat te dienen. Bevoegdheden die diep kunnen ingrijpen in het leven van een burger. Dit stelt hoge eisen aan de wijze waarop het OM zijn taak uitvoert. De samenleving moet kunnen rekenen op een OM dat de wet naleeft en zijn werk juist, volledig en tijdig doet. Een OM dat kan uitleggen op welke wijze tot een oordeel is gekomen; welke stappen zijn genomen en waarom. Dat verantwoording aflegt over het eigen doen en laten; aan de rechter en aan de samenleving. Dit maakt het werk van het OM zichtbaar en toetsbaar. Verschillende incidenten met verstrekkende gevolgen hebben de afgelopen periode structurele kwetsbaarheden in ons handelen aangetoond. Met het programma Strafvordering OM2020 werkt het OM planmatig aan het verbeteren van de meest kritische werkprocessen en daarmee aan een OM dat op rechtstatelijk wijze en in directe verbinding met alle betrokkenen bijdraagt aan een veilige samenleving.

Strafvordering OM2020; met elkaar werken aan het fundament van het OM

Strafvordering OM2020 is een meerjarig programma binnen OM2020 dat de kern van ons werk raakt; het kwalitatief excellent uitvoeren van de (kritische) strafrechtelijke processen. Strafvordering OM2020 draait om de kwaliteit van ons dagelijks werk. En het noodzakelijk onderhoud hieraan.

Binnen het programma OM2020 ligt de focus op het ontwikkelen van de organisatie langs de lijnen van de vijf werkomgevingen, die elk een bepaalde zaakstroom omvatten. De strafzaak en de professionaliteit waarmee deze wordt behandeld staan centraal in de ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers. Strafvordering OM2020 sluit hierbij aan en richt zich op het versterken van de juridische en organisatorische kwaliteit en uitvoering van de meest essentiële processen binnen de werkomgevingen. we noemen dit ook wel de kritische processen.

Juist in de uitvoering van de kritische processen zijn excellente taakuitvoering, eenduidigheid in normen en gedrag, permanente educatie en blijvend onderhouden en verbeteren onmiskenbaar belangrijk. Denk daarbij aan de uitvoering van *een bevel tot gevangenneming* en de *afname van DNA bij veroordeelden* of de zorgvuldigheid waarmee de *OM-strafbeschikking wordt toegepast*. Deze kwetsbaarheden raken het fundament van de taken van het OM; het nemen van de juiste juridische beslissingen volgens de vastgestelde spelregels. Strafvordering OM2020 sluit aan bij een gevoelde noodzaak dat fundament te verstevigen. Met het wetboek van Strafvordering als vertrekpunt en de betrokkenen op het vizier. Het op orde brengen van de kritische processen en de concretisering naar in de verschillende werkomgevingen is een logische én noodzakelijke stap binnen OM2020.

Verandernoodzaak

In de loop der tijd zijn de meeste werkprocessen versnipperd geraakt over meerdere medewerkers, teams en afdelingen. Medewerkers houden zich vaak bezig met deelprocessen, zonder het geheel nog te kunnen overzien. De verschillende functies, rollen en taken die zijn ontstaan in de uitvoering van de kritische processen maken het steeds moeilijker om het totale proces goed te coördineren. De processen zijn er ook niet eenvoudiger op geworden, door de toegenomen hoeveelheid en complexiteit van wet- en regelgeving. Bovendien vraagt de uitvoering van de werkprocessen steeds

meer intensieve samenwerking met partners in de strafrechtketen en daarbuiten. Het snel kunnen uitwisselen van informatie via informatiesystemen die goed op elkaar aansluiten, is daarbij een vereiste.

Al deze ontwikkelingen maken het voor de officier of AG moeilijk om zijn of haar rol als eindverantwoordelijke voor een strafzaak goed waar te maken; zowel vakinhoudelijk als organisatorisch. Om de juiste beslissingen te kunnen nemen moet je beschikken over betrouwbare informatie, moeten de processen voldoen aan de wettelijke eisen en de juiste processtappen worden doorlopen, moet je ervan uit kunnen gaan dat iedereen doet wat hij of zij moet doen, heeft iedere OM 'er voldoende kennis en expertise om zijn of haar werk goed te doen en wordt registratie op gebruikersvriendelijke wijze ondersteund. Dat is de basis om de juiste professionele afwegingen te kunnen maken, beslissingen te nemen en hierover te communiceren. En dat is de kern van het werk van het OM.

Verandering van structuur én cultuur

Het op orde brengen van de kritische processen vergt veel van het OM als organisatie, maar ook van iedere OM'er. Vanuit het strafvorderlijk kader gaan wij met elkaar aan de slag om de knelpunten in de uitvoering op te lossen. Dat kan gaan om het verhelderen van werkprocessen, het verbeteren van de informatievoorziening/ICT of een goede personele toerusting en ondersteuning van onze professionals. Voor het daadwerkelijk realiseren en borgen van verbeteringen op lange termijn is meer nodig. De opdracht en de daarmee samenhangende bevoegdheden die wij van de samenleving hebben gekregen, stellen hoge eisen aan iedere OM'er als professional. Denk daarbij aan de vereiste vakbekwaamheid en deskundigheid om ons werk goed te kunnen doen; en de eigen verantwoordelijkheid hierin om dit op niveau te houden. De bereidheid ons te houden aan de vastgestelde procesafspraken, elkaar daarop te durven aanspreken en scherphouden. De zorgvuldigheid en transparantie in ons werk, zodat het reproduceerbaar en dus toetsbaar is. Alleen dan kan een officier of AG staan voor de zaak; is hij of zij in staat gedegen professionele afwegingen te maken, de context waarbinnen een overtreding of misdrijf plaatsvindt daarbij te betrekken, de juiste beslissingen te nemen en zich te verantwoorden aan de rechter en aan de samenleving. Dit betekent dat ook het realiseren van de gewenste professionele attitude belangrijk onderdeel van is het programma.

De veranderaanpak; wetboek van strafvordering als vertrekpunt

Per kritisch proces – ten beginnen met de OM-strafbeschikking – lopen wij onderstaande stappen door.

Vaststellen strafrechtelijk kader

Per kritisch proces stelt het College - op basis van het wetboek van Strafvordering en onderliggende regelgeving - het strafrechtelijk kader vast. In dit strafrechtelijk kader worden de wettelijke (minimum) vereisten en normen vermeld waaraan moet worden voldaan.

Analyse per parket

Elk parket analyseert hoe het proces momenteel wordt uitgevoerd en in hoeverre het proces – en daaruit voortvloeiende 'producten' – voldoen aan de minimum gestelde eisen en normen uit het strafrechtelijke kader. Waar verloopt dit proces goed en welke knelpunten doen zich voor? Hoe kunnen wij het werkproces en de organisatie daarvan versterken? Denk daarbij aan het verbeteren

van de informatievoorziening, de ICT en/ of de kennis en kunde van de medewerkers. Is er voldoende kwalitatieve en kwantitatieve informatie beschikbaar waarop kan worden gestuurd? Deze analyse leidt tot een eerste aanzet van een verbeteraanpak per parket. Daarnaast ontstaat ook een goed beeld van welke (kwaliteits)verbeteringen op landelijk niveau uitgewerkt en ondersteund kunnen worden.

Ophalen best practicus

Parallel aan de analyses op de parketten halen wij ook best practicus op uit het land; de ideale strafvorderlijke processen. Wij kijken naar eerder uitgevoerde analyses en verbetertrajecten. Kortom; wij vinden niet iedere keer het wiel opnieuw uit, maar maken ook gebruik van dat wat er al is.

Ontwikkelen professionele standaard

Op basis van onder andere de lokale en landelijke verbeteraanpak en opgehaalde best practicus ontwikkelen wij met elkaar de professionele standaard voor het desbetreffende kritische proces. De professionele standaard beschrijft de normen (juridisch, vakinhoudelijk, organisatorisch, gedrag) en daarvan afgeleide kwaliteitseisen waaraan onze prestaties moeten voldoen. En geeft ook invulling aan onze professionele attitude. Daarbij gaat nadrukkelijk aandacht uit naar het ontwikkelen van een leercultuur; met aandacht voor kwaliteit en vakmanschap, gewenste gedrag en sturing daarop. Professionele standaarden zijn nadrukkelijk niet vrijblijvend! Ze bieden een kader voor ons dagelijks handelen; ze helpen ons handelen te kunnen toetsen, beoordelen én verantwoorden.

Landelijk vaststellen kritische prestatie indicatoren en professionele standaard

Per kritisch proces stelt het College – op basis van de lokale en landelijke verbeteraanpak - de minimeisen vast voor de te leveren prestaties (de zogenoemde kritische prestatie indicatoren) én de professionele standaard waaraan dient te worden voldaan. Hierover worden jaarlijks resultaatafspraken gemaakt in het managementcontract met de OM-onderdelen, welke worden besproken in de ruitgesprekken tussen het College en de OM-onderdelen (P&C-cyclus).

Kortom, we zetten met elkaar een ontwikkelproces in, waarin de zaak én het professioneel handelen centraal staan.

Hier en Nu

De veranderaanpak is gericht op het ‘hier en nu’; het blijft concreet en behapbaar. Het College stelt prioriteiten in de aanpak van de kritische processen en besluit over landelijke investeringen die de vernieuwing ondersteunen. Voor 2016 en 2017 wordt prioriteit gegeven aan een aantal kritische processen, waarvan de prestaties op korte termijn moeten worden verhoogd:

- 1) de OM-strafbeschikking
- 2) Beslagprocedure
- 3) DNA (veroordeelden en opsporing)
- 4) Executie, inclusief de tenuitvoerlegging van voorlopige hechtenis

Alle lopende trajecten gerelateerd aan strafvorderlijke kwaliteit - zoals het Verbeterplan Maatschappelijke Veiligheid (Hoekstra) en de verbetermaatregelen Beschikt en Gewogen (Knigge) - worden geleidelijk onder de noemer van het programma *Strafvordering OM2020* gebracht. Dit zorgt voor meer samenhang en verbinding tussen de verschillende programma's en sturing en regie op het doorvoeren van de verbeteringen. Daarnaast worden de veranderingen hierdoor beheersbaar en vanuit een herkenbare aanpak binnen de parketten gerealiseerd.

Voor en door OM'ers

Strafvordering OM2020 is een programma 'voor en door OM'ers'. Met elkaar moeten wij komen tot een 'lerende' organisatie; een organisatie die kritisch naar zichzelf kijkt en in staat is continue verbeteringen door te voeren. Dat kan niet zonder de betrokkenheid van iedere OM'er. De kern van ons werk is immers mensenwerk; het selecteren en beoordelen van de zaak op zijn merites en het nemen van de juiste beslissingen volgens de wettelijke spelregels, met inachtneming van de context en met zorgvuldige interactie met betrokkenen. Het is de professional die de kwaliteit van ons werk bepaalt!

OM'ers van alle parketten gaan in vereniging aan de slag met het analyseren van de processen en komen werkende weg tot slimme oplossingen. Kwaliteitsteams op de OM-onderdelen – waarvan de samenstelling afhankelijk is van het desbetreffende kritische proces - zorgen voor de lokale invulling en uitvoering van de verbeteraanpak en vernieuwing. De parketten houden dus zélf de regie op en de verantwoordelijkheid over het realiseren van verbeteringen. Daarbij worden ze ondersteund door een officierenpool op landelijkniveau. Per lokaal parket is één officier, meestal een kwaliteitsofficier, in de landelijke (kwaliteits)officiënpool vertegenwoordigd. Deze officieren hebben een lokale verantwoordelijkheid voor kwaliteitsverbetering, maar gaan ook aan de slag op een andere parket ten behoeve van kennisdeling (kijkje in andermans keuken), reviews en audits .

Het landelijke programma kent PG Rinus Otte als portefeuillehouder en Maaïke van Leuken en Remco van Tooren als programmaleiders. Binnen het programma zijn er procesteams voor de kritische processen – aangevoerd door plv Hoofdofficieren en directeurs Bedrijfsvoering – en is er de hierboven genoemde (kwaliteits)officiënpool. Het programma faciliteert en begeleidt het ontwikkelproces.

Strafvordering OM2020 betekent.....

Strafvordering OM2020 betekent volgens de wet je werk doen. Een professionele omgeving creëren waarbinnen de juiste beslissingen kunnen worden genomen. Kritisch zijn op je eigen werk en continue willen verbeteren om tot de beste prestaties te komen. Minder fouten, minder rework en een hoge kwaliteit in het afdoen van strafzaken. Strafvordering OM2020 betekent midden in de samenleving staan; van buiten naar binnen denken. Je durven te verantwoorden; naar de rechter, naar samenleving, maar ook intern. Uitleggen waarom je tot een oordeel bent gekomen; welke stappen zijn genomen en waarom en hoe je dit hebt vastgelegd. Dit maakt het werk van het OM zichtbaar én toetsbaar. Daarvoor staat het programma Strafvordering OM2020; voor een OM dat op rechtstatelijk wijze bijdraagt aan een veilige samenleving.

2. Heldere rollen & verantwoordelijkheden

Programma Strafvordering OM2020 sluit zo dicht mogelijk aan bij de lijnverantwoordelijkheden om de kritische processen te onderhouden en de kwaliteit op orde te hebben en houden. Om parketten hiertoe in staat te stellen wordt programmatisch per kritisch proces gewerkt aan een aantal randvoorwaarden om verbeteringen te realiseren, zoals kaderstelling (wat willen we bereiken), feitelijk inzicht (hoe staat het er nu voor) en ondersteuning bij implementatie van verbetering.

We onderscheiden in dit verbeterproces de volgende rollen en verantwoordelijkheden:

Professionals

- Elke OM-er is verantwoordelijk voor de eigen individuele professionele kwaliteit.
- College en de parketleiding dragen zorg, samen met de professional, zorg voor een goede facilitering en ondersteuning zodat professionals de gevraagde kwaliteit kunnen leveren. Denk hierbij aan heldere verwachtingen en afspraken, een competente bezetting, goede informatievoorziening en ICT ondersteuning en soepele proceslogistiek en -inrichting die recht doet aan de vakinhoudelijke eisen.

Leidinggevend / teamleiders

- Naast de individuele professional vervullen leidinggevend en teamleiders een cruciale rol in de sturing en borging van kwaliteitsverbetering. Van teamleiders zal meer worden gevraagd op het gebied van resultaatgericht en disciplinerend sturen in combinatie met motiveren en aansluiting vinden op de drijfveren van de professional.

College/ PG portefeuille Strafvordering

- Het College stelt de kaders vast en maakt daarnaast afspraken over de wijze van uitvoering en de sturing en borging van deze afspraken.
- PG Rinus Otte is de portefeuillehouder Strafvordering OM2020

Hoofdofficier/ Parketleiding

- De parketleiding is verantwoordelijk voor de (kwaliteits)prestaties op het OM-onderdeel/parket. De parketleiding creëert ruimte voor de extra inzet die noodzakelijk onderhoud aan de processen vraagt.
- Elk parket stelt zelf per proces een kwaliteitsteam samen, maar levert ook een bijdrage aan landelijke kwaliteitsverbetering door inzet in de officierenpool.

Plv. Hoofdofficier en DBV

- De plv. Hoofdofficier is aanspreekpunt voor de lokale verbetertrajecten per kritisch proces.
- Samen met de directeur bedrijfsvoering wordt leiding gegeven aan de lokale kwaliteitsteams.

Kwaliteitsofficieren en lokaal kwaliteitsteam

- In de parketten en OM-onderdelen werken de betrokken teamleiders, officieren en medewerkers samen aan het realiseren van noodzakelijke verbeteringen.
- Per kritisch proces bekijkt het parket wie welke rol in de lokale kwaliteitsverbetering vervult. Het realiseren van betrokkenheid van officieren is hierin van wezenlijk belang.
- De kwaliteitsofficieren hebben een sleutelrol in realisatie van kwaliteitsverbetering, zowel

landelijk als binnen het eigen onderdeel. Deze rol in relatie tot het programma wordt nog nader ontwikkeld door de kwaliteitsofficieren en bestaat bijvoorbeeld uit:

- adviseren parketleiding obv analyse binnen eigen parket en landelijke ontwikkeling
- fungeren als denktank bij de ontwikkeling van een kwaliteitsframework
- dragen bij aan de ontwikkeling van een leercultuur binnen het eigen parket
- leren van andere parketten door middel van uitwisseling en collegiale toetsing en mogelijke deelname aan audits
- De vaste kern van het 'kwaliteitsteam' bestaat doorgaans uit de plv HOvJ, de directeur bedrijfsvoering, een kwaliteitsofficier, hoofd administratie en de business controller.
- Het lokale kwaliteitsteam zorgt samen met de actoren in het proces voor:
 - inzicht in de uitgangssituatie: nulmeting prestaties tov kader, knelpunten
 - inbreng en informatie-uitwisseling met het landelijke kernteam
 - lokale doorvertaling van landelijke verbeterplannen, -acties en -aanbevelingen

Officiërenpool

- Vanuit elk OM-onderdeel werk een (kwaliteits)officier mee in de officierenpool om bij te dragen aan landelijke kwaliteitsverbetering op de kritische processen.
- De officierenpool toetst op ander parketten hoe de uitvoering van een kritisch proces zich verhoudt tot het strafvorderlijk kader. De officierenpool denkt mee over werkbare oplossingen, zorgt voor uitwisseling en kennisdeling en adviseert over verbetermaatregelen. De officieren dragen hiermee bij aan de ontwikkeling van goede analyses, verbeterplannen en implementatie van kwaliteitsmaatregelen.
- Samen met de projectleiders op het proces (een duo van een plv hoofdofficier en directeur bedrijfsvoering) wordt met een heel team ondersteuning geleverd op de analyses en op het uitwerken van verbeteringen. Deze verbeteringen lopen uiteen van juridisch inhoudelijke uitwerking, tot bijvoorbeeld ICT/IV-toepassingen, HR-interventies op leren en gedrag, ontwikkeling van het werkproces en dagelijkse sturing.
- In de startbijeenkomsten wordt de rol van de officierenpool verder uitgewerkt en besproken we hoe we het samenspel tussen de praktijk, de officierenpool en de landelijke ondersteuning effectief vorm geven.

Kernteam: procesteams programma

- In 2016 bestaat het kernteam van het programma uit:

- Projectleiders OM Strafbeschikking: [] en []
- Projectleiders Beslag: [] en []
- Projectleiders DNA-V: [] en []
- Projectleiders Executie: [] en []

Programmaleiding

- [] (concerndirecteur operaties) en [] (HOvJ/CvB SSR) trekken sinds medio mei samen op als programmaleiding.
- [] (PaG) vult de rol in van programma coördinator en [] en [] verzorgen het programmamanagement.

3. Opdrachten geprioriteerde processen 2016

3.1 Standaard voor elke opdracht

Per kritisch proces stelt programma Strafvordering OM2020 - samen met de betrokken professionals - de parketten in staat om noodzakelijke verbeteringen door te voeren in de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving en om de kwaliteit van uitvoering vervolgens te borgen.

Het programma realiseert dit op *elk kritisch proces*, door:

- *Kaderstelling:* Ontwikkelen en beschikbaar stellen van een strafvorderlijk operationeel kader waarin op basis van het in kaart gebrachte wettelijke kader, een normatieve koers wordt vastgesteld op de toepassing van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden.
- *Normering:* Vertaling van dit kader naar landelijke vereisten aan de uitvoering, indicatoren en normering
- *Feiten:* Realiseren van landelijke en lokale datasets, nulmeting op de huidige uitvoering (in relatie tot het kader) en knelpunteninventarisaties:
 - huidige prestaties (in relatie tot vastgesteld kader)
 - uitvoeringsverschillen en best-practices
 - knelpunten en belemmeringen in de uitvoering
- *Ontwerp:* Ontwikkeling en ontwerp van verbetermaatregelen:
 - op het vlak van inrichting, procesontwerp, personele inzet en competenties, ICT/IV, ketenafstemming, wetgeving, sturing
 - op het vlak van gedragsverandering
 - dient als input en ondersteuning voor lokale verbeterplannen
- *Landelijke verbeteracties:* Landelijke herstel- en verbeteracties en aanbevelingen
- *Lokale ondersteuning:* Lokale ondersteuning bij de implementatie (advies vanuit procesexpertise, leren van elkaar, delen best practices e.d.)
- *Coördineren:* Inzicht en overzicht lopende (gerelateerde) verbeteracties
Realiseren beheersbare veranderopgave en reële doelstellingen
Coördinatie en regie op uitvragen en acties richting parketten
- *Leer-cultuur* Innovatieve gedragsbeïnvloeding en stimuleren leer-cultuur
- *Sturing, borging:* Uitwerken sturing en borging door o.a. normering, inrichten van monitoring en borging (middels de ruit, gesprekscyclus, resultaatsturing, dagelijkse controles leidinggevend, ICT, training, audit, kwaliteits- en leerinstrumenten etc.)

3.2 Opdracht OM-Strafbeschikking

Inleiding

Het OM mag sinds 1 februari 2008 voor een aantal veel voorkomende strafbare feiten zelf straffen opleggen. De wet OM-afdoening geeft de Officier van Justitie namelijk de bevoegdheid om zonder tussenkomst van de rechter in een strafbeschikking sancties op te leggen ter zake van overtredingen en misdrijven waarop een gevangenisstraf is gesteld van maximaal zes jaar. Dit zijn dezelfde delicten als waarvoor een OM-transactie op grond van art 74 Wetboek van Strafrecht ook (nog) is toegestaan. Het gaat bij het uitvaardigen van de OM-strafbeschikking niet om vrijheidsbenemende straffen. Als een bestrafte het niet eens is met zijn strafbeschikking, kan hij bezwaar maken door verzet in te stellen bij het OM. De strafrechter zal de strafzaak dan in zijn geheel opnieuw beoordelen.

De wetgever heeft met de wetswijziging in 2008 het volgende beoogd:

- de wetgever wil bevorderen dat bij de strafrechter alleen die strafzaken terechtkomen waarin daarvoor gelet op de aard van het feit, de gewenste justitiële reactie of een verschil van opvatting tussen de verdachte en het OM aanleiding is (alleen zaken naar de rechter indien dit nodig is).
- de wetgever wil de door consensualiteit gedragen transactie vervangen door een zelfstandige bevoegdheid tot bestraffing door het OM. Waar de OM-transactie is gestoeld op voorkoming van vervolging, is de OM-strafbeschikking een daad van vervolging en bestraffing. De OM-strafbeschikking berust dan ook op een vaststelling van schuld aan een strafbaar feit. Dit houdt in dat de strafbeschikking niet mag worden uitgevaardigd, indien niet kan worden vastgesteld dat de verdachte het strafbare feit heeft begaan of als aannemelijk is dat sprake is van een strafuitsluitingsgrond. Hierdoor komt de OM strafbeschikking, wat haar rechtskarakter betreft, overeen met een rechterlijke veroordeling.

Wat is het probleem?

Sinds de geleidelijke implementatie van de Wet OM-afdoening sinds 2008, is vanaf 2011 het aantal zaken waarin het OM een strafbeschikking uitvaardigt sterk toegenomen. In de afdoening van misdrijven ligt het aandeel van afdoening via OM-strafbeschikking op ruim 10% (in 2013: 30.000, in 2015: 21.000). In 2013 werden in totaal (incl. overtredingen) ongeveer 71.000 OM-strafbeschikkingen uitgevaardigd.

In het onderzoeksrapport van de PGHR “ Beschikt en Gewogen; over de naleving van de wet door het OM bij het uitvaardigen van strafbeschikkingen, jan. 2015) plaatst de PGHR kritische kanttekeningen bij het proces van toepassing van de strafbeschikking. Op basis van de geconstateerde gebreken wil het OM verbetering realiseren op de volgende elementen:

- toereikend wettig bewijs om tot schuldvaststelling te komen
- reproduceerbaarheid van dit bewijs: zorgvuldige onderbouwing van de vaststelling van schuld en controleerbare onderbouwing (registratie)
- naar behoren vaststellen en vastleggen van de identiteit van de verdachte
- procedurele rechtsstatelijke waarborgen rondom uitvaardigen van OM-strafbeschikkingen:
 - juiste functionaris vaardigt beslissingen uit (waaronder mandaatregeling CVOM)
 - wettelijke verplichtingen om verdachte te horen voorafgaand aan opleggen OMSB
 - verdachte wijzen op mogelijkheden rechtsbijstand
- Voorschriften inhoud strafbeschikking
 - dagtekening en ondertekening van de strafbeschikking (herleidbaar wie beslist heeft)

- beschrijving van het strafbare feit en juridische kwalificatie
- Zaakstroom feitgecodeerde *-feiten: geautomatiseerde beoordeling CJIB (vast boetebedrag).
 - beoordeling voorafgaand aan geautomatiseerde verzending van de strafbeschikking.

Het OM constateert daarnaast zelf een stijgend percentage mislukte executies en verzet tegen de uitgevaardigde OM-strafbeschikking (met een relatief hoge slagingskans). In de uitvoeringspraktijk ontstaan als reactie hierop verschillen in de toepassing van de OM-strafbeschikking. Ook op de doorlooptijden is verbetering mogelijk en noodzakelijk.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoeksrapport PGHR en de eigen signalen over het rendement van de OM-strafbeschikking zijn diverse verbetermaatregelen in 2015 in gang gezet. In de brief van het college d.d. 24 juni 2015 aan de parketten zijn 'Knigge maatregelen' uiteengezet en op initiatief van het afstemmingsoverleg operaties zijn verbetermaatregelen door de werkgroep OM-Strafbeschikking ontwikkeld.

Het gaat daarbij om het volgens de wet- en regelgeving op juiste wijze uitvaardigen van de strafbeschikking, op een voor de parketten zo efficiënt mogelijke wijze. Immers, indien - bijvoorbeeld - bij het opleggen van de strafbeschikking al blijkt dat verzet aangetekend zal gaan worden, dan dient deze afdoeningsbeslissing heroverwogen te worden. Wanneer een verdachte derhalve aangeeft in verzet te gaan, zal de zaak middels dagvaarding aan de rechter kunnen worden voorgelegd, op een “inloopzitting” op korte termijn. De raadsman bij het verhoor van de verdachte in het kader van de oplegging van de OM SB, al dan niet op ZSM, zal ook bij kunnen dragen aan een verhoging van de kwaliteit van de schuldvaststelling en daarmee aan de effectiviteit van de OM SB.

Bovenstaande vormt de aanleiding om de toepassing van de OM-strafbeschikking te prioriteren in programma strafvordering OM2020. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bestaande analyses, verbetertrajecten en ontwikkelde verbetermaatregelen, voor zover deze in lijn zijn met het vast te stellen strafvorderlijk normatieve kader. Het college stelt in dit kader vast hoe bijvoorbeeld om te gaan met de toepassing van de OM-strafbeschikking indien bij het opleggen al blijkt dat verzet aangetekend zal worden. Het strafvorderlijk juist toepassen van de OM-strafbeschikking zoals de wetgever dit heeft beoogd, staat hierbij voorop. Vervolgens gaat het om het ontwikkelen van een zo efficiënt mogelijke wijze van toepassing.

Opdracht project OM Strafbeschikking

Het team OM SB ondersteunt en stelt parketten in staat om:

- noodzakelijke verbeteringen door te voeren in de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving bij het uitvaardigen en executeren van OM-Strafbeschikkingen, en
- om de toepassing van de OM-SB en de kwaliteit van uitvoering vervolgens te borgen.

Het team OM SB realiseert dit door (zie 4.1):

- Kaderstelling: wettelijk kader met harde strafvorderlijke vereisten en normatieve koers op de meer controversiële vraagstukken in de toepassing van de OM-strafbeschikking
- Normering: landelijke vereisten aan de uitvoering, indicatoren en normering, mede met het oog op een effectieve toepassing
- Feitelijke analyses met inzicht over de huidige uitvoeringspraktijk
- Gedragen verbetermaatregelen op de belemmeringen in de uitvoering
- Landelijk gecoördineerde verbeteracties en aanbevelingen voor de lokale verbeterplannen
- Maatregelen ter stimulering van een leercultuur
- Innovatieve manieren om oplossingen werkend te krijgen (gedragsbeïnvloeding)
- Inrichting van de sturing en borging.

Verwachte producten en resultaten 2016:

- Vastgesteld strafvorderlijk operationeel kader
- Indicatoren, normering en stuur- en monitorinformatie
- Aantoonbaar geïmplementeerde 'Knigge-maatregelen' brief 24 juni 2015, college aan HOvJ's
- Lokaal en landelijk feitelijk beeld van de uitvoeringspraktijk (prestaties, uitvoeringsverschillen en knelpunten) in relatie tot:
 - het vastgestelde strafvorderlijk kader
 - de door PG HR geconstateerde tekortkomingen/ ingezette maatregelen,
 - de kwaliteit van de uitvoering in termen van effectiviteit (en snelheid)
- Bespreken ambities per parket i.r.t. normatief kader in de planningsgesprekken van de ruitcyclus
- Vastgestelde landelijke verbeteracties en –aanbevelingen (uitloop naar 2017), waaronder:
 - vastgestelde werkwijzen/processen en heldere rollen en profielen
 - ondersteuning nieuwe werkwijzen (training, beschikwijzer, verhoorprotocol e.d.)
 - IV/ICT maatregelen
 - sturingsmaatregelen (operationele stuurinformatie en controles leidinggevenden)
 - kwaliteit- en leermaatregelen (met elkaar bespreken van casuïstiek e.d.)

Doorkijk 2017

- Vastgesteld landelijk verbeterplan incl. tijdpad (op welke wijze, in welk tempo, komt het kritisch proces op orde)
- Vastgestelde lokale verbeterplannen incl. tijdpad (op welke wijze, in welk tempo, realiseert het parket de normstelling uit de kaders)
- Implementatie van de verbetermaatregelen
- Operational audit OM-strafbeschikking: najaar 2017
- Eventueel bijstelling maatregelen en indicatoren
- Kritisch proces rondom OM-Strafbeschikking op orde (conform tijdpad):
 - strafvorderlijk juist handelen, op efficiënte wijze
 - werken in lijn met vastgestelde werkwijzen/processen en competente bezetting
 - soepele proceslogistiek en goede informatievoorziening en ICT ondersteuning
 - tijdige, juiste en volledige registratie en reproduceerbaarheid
 - effectieve sturing en borging
 - controle- en leercultuur
- Resultaten bereikt (obv vastgestelde normering en ontwikkel tijdpad)
- Passend gedrag en bejegening verdachten, slachtoffers en andere betrokkenen

Uitvoering verbetering OM Strafbeschikking

- Betrokken uitvoering OM-SB: Betrokken medewerkers interventie-omgeving en administratie parketten, CVOM en FP
- Projectleiders: ,
- Ondersteuning team: Nader in te vullen

3.2 Opdracht Beslag

Inleiding

Beslag draagt op diverse manieren bij aan effectieve misdaadbestrijding. Om de waarheid aan de dag te brengen is een zorgvuldige behandeling van in beslag genomen sporendragers wezenlijk; om criminele broodwinning krachtig te ontmoedigen is beslag op crimineel vermogen essentieel; om de burger zoveel mogelijk tegen gevaarlijke voorwerpen te beschermen, is onttrekking aan het verkeer van groot belang. Tegelijkertijd streeft het OM naar een minimale inbreuk op eigendomsrechten en een efficiënte afwikkeling van het beslag. Dat betekent dat niet nodeloos beslag moet worden gelegd en dat beslag zo spoedig mogelijk, op een juridisch correcte wijze wordt afgewikkeld.

Vatbaar voor inbeslagneming zijn voorwerpen. Hieronder wordt begrepen alle (on)roerende zaken, geld, vermogensrechten (zoals vorderingen) en dieren. Op grond van artikel 94 Sv kunnen deze voorwerpen uitsluitend in beslag worden genomen:

1. om de waarheid aan de dag te brengen
 2. om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen
 3. ter verbeurdverklaring, of
 4. ter onttrekking aan het verkeer
 5. tot verhaal van o.a. een later op te leggen ontnemingsmaatregel of geldboete (conservatoir beslag op grond van artikel 94a Wv)
- } *Waarheidsvindingsbeslag*

Complex en veelomvattend

De eindverantwoordelijkheid voor het hele beslagtraject ligt bij het OM, dat hierin samenwerkt met de politie, de bijzondere opsporingsinstanties en de Domeinen Roerende Zaken. De betrokkenheid van meerdere ketenpartners, verschillende ICT-systemen, gefragmenteerde wet- en regelgeving, diversiteit van voorwerpen die in beslag kunnen worden genomen en de verschillende gronden waarop dit kan plaatsvinden, maakt het hele beslagterrein complex en veelomvattend.

Eerdere knelpunten en verbetertrajecten op het beslagproces

Het realiseren en bestendigen van een goed werkend beslagproces is een taai vraagstuk. In de afgelopen jaren zijn verschillende verbetertrajecten in gang gezet om knelpunten in het beslagproces aan te pakken:

- 2007: Oprichting landelijk beslaghuis en vaststelling beslagproces en uitgangspunten; oa gericht op sneller beslissen over in beslag genomen goederen
- Wegwerken oud beslag en schoningsakties: flinke reductie m2 opslag bij Domeinen
- Arondismentale beslagoverleggen met ketenpartners
- Werkgroepen ter ontwikkeling expertise over het in beslag nemen van wapens, voertuigen, soft- en harddrugs, falsificaties, dieren en bulk.
- Ontwikkeling automatiseringssysteem ('landelijke beslagregister'). Systeem kwam er uiteindelijk niet door komst GPS en ontwikkelfase processysteem van de politie.
- 2008: Opdracht Commissie Beslag (van Dam) vanuit het college: beslag efficiënter organiseren, betere invulling van de gezagsrol van het OM en opsporingstaak van de politie.
- Ieder parket had eigen werkwijze op beslag ontwikkeld en proces vaak afhankelijk van enkele bevlogen medewerkers. Verbeteringen Commissie waren gericht op: 'landelijk uniform, juridisch correct en logistiek efficiënt'.
- Vaststelling van een (keten)visie, één helder proces en ketenbrede werkafspraken met duidelijke rolverdelingen: de politie neemt in beslag, OM beslist, DRZ bewaart.
- 2011: Start inrichting van regionale beslaghuizen
- 2012: Oprichting Landelijke Beslag Autoriteit (LBA); een centrale OM-organisatie die de regie

voert over zowel het conservatoir als over het klassiek beslag.

- 2012: Oprichting beslaginterventieteam (politie) voor het eenduidig inrichten van het hele beslagproces: exacte beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle bij inbeslagname betrokken medewerkers (binnen politie)
- 2012: Ketenbreed beslagportaal: interface tussen administraties betrokken ketenpartners
- 2013-2016: Verbetertraject politie: werkprocessen, opleiding hulpofficieren, ICT
- 2016 e.v. Doorontwikkeling Beslagportaal (BP2.0): op elk moment inzicht in welke goederen, zich waar in de keten bevinden, op welke gronden, welke beslissing is genomen e.d. (t.b.v. betere managementinformatie en ketensamenwerking).

Wat is het probleem?

Het beslagproces is verbeterd door bovenstaande maatregelen, maar het OM zelf, ketenpartners, toezichthouders en direct betrokkenen constateren dat het kritisch proces beslag (nog) niet op orde is. De Nationale ombudsman komt deze zomer met een onderzoeksrapport naar het beslagproces vanuit het perspectief van de belangen van burgers, van wie goederen in beslag worden genomen. De ombudsman constateert de volgende tekortkomingen:

- gebrek aan goede informatieverstrekking door de betrokken instanties aan de burger
- knelpunten in samenwerking tussen de ketenpartners (kwaliteit kvi, kennisniveau, ICT-systemen, onvoldoende aandacht, teveel gericht op interne processen ipv de burger)
- knelpunten op het vlak van rechtsbescherming (vernietiging, klaagschrift en officier op zitting niet altijd goed geïnformeerd)

Onderliggend zien we knelpunten op het vlak van:

- aandacht voor beslag: veel gedoe, weinig prioriteit, 'niemand' voelt zich verantwoordelijk voor beslag
- snelheid en juistheid van beslagbeslissingen (wordt de goede afweging gemaakt, angst om dingen te missen, verkeerde beslissing te nemen, hierdoor teveel deponeren, gebrek aan kennis, onderbezetting etc.)
- gefragmenteerde wetgeving
- ZSM-beslag: zorgvuldigheid (a.g.v. snelheid ZSM-aanpak en veel overdracht)
- intensivering afpakken: vraagstukken conservatoir beslag
- werkdruk; grote administratieve belasting
- registratie en kwaliteit kvi
- rol poortwachter en controle door hulpofficier; kennis en betrokkenheid
- kennisniveau actoren beslagproces
- kwetsbaarheid in administratieve ondersteuning a.g.v. bezuiniging
- weinig terugkoppeling en leer-loops
- weinig zicht op de spullen waarover nog niet beslist is
- ICT-systemen nog ontoereikend. In het beslagportaal zijn goederen nog niet van begin tot eind te volgen
- hoge kosten opslag: wordt veel in beslag genomen en veel zaken met lange doorlooptijd

De financial audit en een incident in Rotterdam laten tekortkomingen zien in het financieel beheer van (de terugbetaling) van in beslaggenomen contante gelden. Extra controle acties (inhaalslagen) zijn nodig op eerder in beslaggenomen geld en maatregelen om fraudegevoeligheid tegen te gaan zijn ontworpen, maar vragen nog aandacht in de implementatie.

In de afgelopen periode zijn naar aanleiding van onderkende knelpunten door het OM, Politie en Domeinen Roerende Zaken gezamenlijk structurele knelpunten en incidenten in het beslagproces

besproken en is de wens uitgesproken om gezamenlijk te werken aan oplossingen. In het voorjaar van 2016 zijn de volgende drie hoofdthema's vastgesteld waarop verbeteringen nodig zijn:

1. Bijstellen van de *ketenvisie* op beslag
 - waaronder: het vaststellen van heldere *afwegingskaders* beslag- en beheerbeslissingen (in welke situatie, op welke gronden, welke afweging (strafvorderlijk, maatschappelijk, bedrijfseconomisch)
 - waaronder: het ontwikkelen van de juiste *prikkels* in het beslagproces
2. Op basis daarvan vaststellen van de beoogde *personele inzet*
 - welk team, rollen, wie moet wat doen?
 - ontwikkelen van wijze van leren (leer-loops, terugkoppeling)
3. Verbeteringen op het vlak van *registratie en ICT/IV en financiële beheersing*, reproduceerbaarheid, managementinformatie, audit, AO/IC

Het OM heeft vanuit haar eindverantwoordelijkheid de plicht om beslag goed te organiseren. Zoals hierboven toegelicht is het beslagproces momenteel nog niet op orde. Om deze reden is het kritische proces beslag geprioriteerd binnen programma Strafvordering OM2020.

Opdracht project 'Beslag'

Het team Beslag ondersteunt en stelt de parketten in staat om noodzakelijke verbeteringen door te voeren in het proces 'Beslag' en om de kwaliteit van de uitvoeringspraktijk te borgen. Het team Beslag realiseert dit door:

- *Ketensamenwerking*: de knelpunten in het proces van inbeslagneming worden opgepakt via een ketenaanpak, waarbij verbetermaatregelen in gezamenlijkheid met Politie en Domeinen worden ontwikkeld.
- *Kaderstelling*: ontwikkeling van een gedragen ketenvisie, afwegingskaders en effectieve prikkels. De visie omvat het strafvorderlijk kader en de normatieve koers waarbij verschillende andere perspectieven worden gewogen (maatschappelijk, bedrijfsmatig, financieel)

Binnen het OM ondersteunt het programma vervolgens het ontwikkelproces door middel van:

- *Feiten*: de verbeteraanpak wordt ondersteunt vanuit een feitelijk beeld van de huidige uitvoering in de keten en binnen het OM (landelijk en lokaal) op basis van data-analyse en audit
- *Landelijke acties*: Op basis van de visie worden verbeteracties en interventies ontwikkeld op het vlak van:
 - innovatieve gedragsbeïnvloeding om oplossingen werkend te krijgen
 - personele inzet, kennisniveau en ontwikkelen van leren
 - processen en werkwijze, bijbehorende formulieren, brieven, protocollen etc.
 - beslisondersteuning (obv afwegingskaders)
 - registratie en ICT-systemen
 - informatievoorziening, -uitwisseling en -verstrekking
 - gedrag en bejegening, en bewustzijn en aandacht voor beslag
 - ao/ic en procesbeheersing
- *Lokale ondersteuning*: Delen van de visie en implicaties voor de uitvoering, inventarisatie en advies op lokale belemmeringen, uitwisseling best practices etc.
- *Coördineren*: Realiseren van een beheersbare veranderopgave en reële doelstellingen, coördinatie en regie op uitvragen en acties richting parketten
- *Sturing en borging*: Uitwerking van sturing en borging door o.a. vaststelling van indicatoren, inrichten van monitoring, uitwerking dagelijkse controles, opname in de ruit, gesprekscyclus, resultaatsturing, audit, kwaliteits- en leerinstrumenten et cetera.

Verwachte producten en resultaten 2016

- Vastgestelde ketenvisie inclusief afwegingskaders (strafvorderlijke koers)
- Inzicht feitelijke prestaties landelijk en lokaal o.b.v. data-verkenning en uitkomsten (reguliere AO/IC audit waarin beslag vanaf 2016 is meegenomen.
- Vaststelling indicatoren en normen (ketenafspraken en binnen OM)
- Ontwikkeling stuurinformatie en dashboard monitoring (hangt samen met doorontwikkeling beslagportaal BP2.0)
- Ontwikkeling en (start) implementatie maatregelen n.a.v. rapport ombudsman
- Door college vastgestelde, met de keten afgestemde, verbetermaatregelen en aanbevelingen voor verbetering van uitvoeringsprestaties op de kernthema's (doorloop in 2017)
- Herstelacties en werkend krijgen maatregelen financieel beheer m.b.t. in beslaggenomen gelden
- Bespreken ambities op beslagproces in planningsgesprekken Ruit. In deze fase zijn nog geen KPI's ontwikkeld.

Doorkijk 2017

- Lokale sessies: toelichting nieuwe visie en processen, inventariseren en oplossen lokale belemmeringen
- Doorontwikkeling landelijke verbeteracties en –maatregelen die lokale verbeteringen ondersteunen.
- Stapsgewijs realiseren landelijke en lokale verbeteringen, ondersteunt door programma
- AO/IC audit met beslag daarin opgenomen najaar 2017 en Operational audit voorjaar 2018
- Inrichting sturing, monitoring en borging
- Prestaties beslag op orde (conform vastgesteld ontwikkelpad en bijbehorende normering)

Uitvoering verbetering Beslag

Betrokken uitvoering beslag: OM: LBA, Ovj's en beoordelaars, beslagcoördinatoren, beslagmedewerkers
Politie, Bijzondere Opsporingsdiensten, Domeinen Roerende Zaken
[redacted] (LBA)
[redacted] (LBA)
[redacted] (landelijk afpak coördinator)
[redacted] (Concerndirecteur Financiën/ DVOM)
[redacted] (DVOM Financiën)
Keten:
[redacted] (Domeinen)
[redacted] (NP)

Projectleiders Beslag: [redacted] en [redacted]
Ondersteuning team: Nader in te vullen

3.3 Opdracht DNA

Inleiding DNA-veroordeelden

DNA speelt een steeds grotere rol bij het oplossen van misdrijven. Forensisch onderzoek biedt meer en meer mogelijkheden om de herkomst van biologische sporen te achterhalen. Deze sporen spelen vaak een rol bij de opheldering van diverse soorten misdrijven. De wettelijke mogelijkheden zijn de afgelopen jaren fors verruimd. Politie en Openbaar Ministerie mogen in meer gevallen verdachten dwingen een DNA-test te ondergaan. Dit verhoogt het aantal opgeloste misdrijven.

Sinds 1 februari 2005 is de Wet 'DNA-onderzoek bij veroordeelden' (DNA-V) van kracht. Deze wet geldt voor twee categorieën veroordeelden:

- personen die (na 1 mei 2010) veroordeeld zijn voor een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan (artikel 67 misdrijven) en een vrijheidsbenemende straf of vrijheidsbenemende maatregel of taakstraf opgelegd hebben gekregen, of
- personen die op het moment van inwerkingtreding van de wet (voor 1 mei 2010) al zijn veroordeeld voor een dergelijk misdrijf tot een vrijheidsstraf of maatregel en die deze ondergaan of nog moeten ondergaan.

De Wet DNA-V is op 1 februari 2005 in werking getreden, maar de werkingssfeer van die wet is in drie tranches uitgebreid tot steeds meer categorieën veroordeelden. De grondslag van de tranches is artikel 15 Wet DNA-V. Vanwege het feit dat de Wet DNA-V van toepassing is op veroordeelden wegens ieder misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis van toepassing is, zou een direct volledige inwerkingtreding tot een te ingrijpend beslag op de capaciteit van de betrokken ketenpartners hebben geleid. Om die reden is ervoor gekozen om de Wet DNA-V over drie tranches te verdelen (zie onderstaande figuur).

Proces DNA-V

De officier van justitie geeft het bevel om celmateriaal af te nemen. Op het moment dat de veroordeelde het bevel tot afstaan van DNA –celmateriaal krijgt van de officier van justitie, bevindt de veroordeelde zich of in een inrichting of op vrije voeten. Veroordeelden die nog niet in een justitiële

inrichting zitten, moeten zich melden op een politiebureau. In het bevelschrift dat zij ontvangen staan de datum, tijd en het politiebureau vermeld.

DNA afname vindt plaats door een opsporingsambtenaar die hier speciaal voor is opgeleid. Celmateriaal wordt slechts afgenomen nadat de identiteit is vastgesteld en vingerafdrukken zijn genomen (wettelijke verplichting). Indien de veroordeelden zich niet meldt, vaardigt de officier van justitie een aanhoudingsbevel uit. Dit betekent dat de veroordeelde kan worden aangehouden om vervolgens celmateriaal af te nemen. Bezwaar maken tegen de afname van vingerafdrukken en DNA celmateriaal is niet mogelijk. Wel kan bezwaar worden gemaakt tegen de opname van het DNA-profiel in de DNA databank. Als de rechter het eens is met dit bezwaar, wordt het DNA-materiaal vernietigd.

Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) is verantwoordelijk voor het opmaken van DNA profielen uit celmateriaal. Het zorgt er ook voor dat het DNA profiel wordt opgeslagen in de DNA databank. Ten slotte bewaart het NFI het celmateriaal en zorgt ervoor dat het celmateriaal wordt vernietigd en het profiel uit de DNA databank wordt verwijderd. Vernietiging gebeurt alleen als het OM daarvoor opdracht geeft of wanneer de wettelijke bewaartermijn is verstreken. Hoe lang een profiel en celmateriaal worden bewaarde, hangt af van het feit waarvoor iemand is veroordeeld.

Wat is het probleem?

Het rapport van de onderzoekscommissie Hoekstra (zaak van U) heeft verschillende kwetsbaarheden in het handelen van het OM aangetoond. In het kader van de aanhouding van [REDACTED], is onder meer naar voren gekomen dat de uitvoering van de Wet DNA-V gebreken vertoonde. Zo bleek dat na diens veroordeling in 2012 door de rechtbank en later door het Gerechtshof door de Officier van Justitie ten onrechte geen bevel tot afname van celmateriaal van [REDACTED] was afgegeven. De reden hiervan was dat bij de digitale selectie van veroordeelden van wie celmateriaal moest worden afgenomen (de zogeheten Query) ten onrechte bepaalde misdrijven buiten beschouwing waren gebleven. Voorts was al eerder gebleken dat een deel van de veroordeelden die op grond van de Wet DNA-V DNA dient af te staan, niet op de oproep reageert en dat hieraan onvoldoende opvolging wordt gegeven en dat de tijd die gemiddeld verstrijkt tussen de veroordeling en de afname van celmateriaal gemiddeld langer duurt dan door de wetgever was beoogd.

Uit de recente inhaalslagen blijkt dat in ca. 5-10% de wet DNA-afname niet goed is uitgevoerd. De maatschappelijke tolerantiegrens is op dit vlak bereikt. Dit betekent dat niets meer mis mag gaan bij DNA-afname: 1 geval van niet-naleving van de Wet DNA-V is al teveel. Inmiddels zijn de knelpunten in de naleving van de wet DNA-V scherp in beeld. In het Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid zijn op basis van dat inzicht de onderstaande verbetermaatregelen getroffen.

Maatregelen Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid

De volgende verbetermaatregelen zijn of worden *door het OM* uitgevoerd:

- **Herstelacties:** De parketten hebben in samenwerking met de politie een herstelactie op de nog niet gegeven bevelen tot afname van celmateriaal en opvolging ten aanzien van nog openstaande bevelen tot afname van celmateriaal uitgevoerd.

Dit heeft geleid tot het volgende beeld:

- 4664 herbeoordelingen, waarvan
- 2992 nieuwe bevelen afname aan politie, waarvan van
- 2134 personen inmiddels celmateriaal is afgenomen, waarvan voor
- 1712 personen het profiel in de databank is opgenomen, waarvan

- 422 nog volgen, en waarvan voor
 - 1672 geen bevel is gegeven o.b.v. herbeoordeling (overleden, bevel in andere zaak etc.)
- *Versterking DNA-formatie*: Werving DNA-coördinatoren op HBO-niveau t.b.v. monitoring, bewaking, organisatie etc. Bijna overal ingevuld.
- *GPS DNA wordt stapsgewijs verbeterd in overleg met medewerkers.*

Daarnaast lopen de volgende maatregelen bij de Nationale Politie i.s.m. OM:

- *Inhaalactie DNA afname door politie*:
 - 1748 personen met bekend adres, waarvan
 - 1448 personen DNA hebben afgegeven, en
 - 300 personen nog niet (detentie, buitenland, vertrokken onbekend waarheen:VOW)
- *Actieve opsporing OPS signaleringen DNA afname*: In OPS (opsporingsregister) staan 12400 personen gesignaleerd voor afname (nov. 2015). Onderzoek toont aan dat 10% waarschijnlijk nog in Nederland verblijft. Deze worden actief opgespoord. Overige: VOW
- *Doorlooptijden afname DNA terugdringen door*:
 - Extra/hogere frequentie spreekuren bij politie, *maar nog niet voldoende momenteel*
 - Tijdige aanlevering door executieafdelingen OM, *is nog niet voldoende snel momenteel*
 - Betere IT-voorziening, *is nog niet op voldoende momenteel*

De volgende maatregelen worden voortgezet in het najaar (i.s.m. politie, ZM) onder verantwoordelijkheid van het verbeterprogramma:

- Maandelijks overleg projectgroep met DNA-V coördinatoren: voortgang, schoningsacties etc.
- Vaststellen procesbeschrijving DNA-V, incl. AO/IC, KPI's en normen
- Verkorting doorlooptijden tot eerste afnamemoment (max. 60 dgn na vrijgave door executieafdeling bij GPS zaken en max 70 dagen bij Compas zaken)
- Verwerking bij RP (vooral IT-probleem)
- Persoonsgerichte verwerking bij CJIB/AICE
- Herbouw GPS-DNA
- Meer spreekuren bij politie met betere spreiding
- Werkende Progiszuilen en betere spreiding zuilen
- Onderzoek 'afname celmateriaal bij in verzekeringstelling'
- Registratiekwaliteit bij OM en ZM verbeteren
- September 2016: ketenprocesdag met ketenpartners
- Controle/ audit door Inspectie ministerie van V&J en procureur-generaal Hoge Raad
- Borging (proces en capaciteit)

Overdracht programma Strafvordering OM2020

De onmiddellijke maatregelen uit het verbeterprogramma worden in 2016 – onveranderd – geïmplementeerd en geaudit onder verantwoordelijkheid van VMV. Het verbeterprogramma vraagt eind 2016 decharge. De resterende maatregelen integreren na 2016 in programma Strafvordering OM2020 en in de IT-agenda voor 2017 e.v.

Gelet op het maatschappelijk belang van DNA voor de opsporing van verdachten, is het proces DNA afname (inclusief de aanmaak van het DNA-profiel en opslag in de DNA databank), geprioriteerd in programma Strafvordering OM2020. Aanvankelijk betreft dit het proces DNA-afname veroordeelden, daarna zal het proces DNA-strafzaken worden onderzocht, doorgelicht en waar nodig verbeterd.

Opdracht team DNA

1. Het team DNA ondersteunt en stelt parketten in staat om noodzakelijke verbeteringen door te voeren in de naleving van de wet DNA-V en om de kwaliteit van uitvoering vervolgens te borgen. Team DNA realiseert dit door (zie tevens 3.1):
 - Uitvoering van (landelijke), door betrokken medewerkers ontwikkelde, verbetermaatregelen en –acties binnen het OM en in de keten (zoals hierboven beschreven).
 - Innovatieve werkvormen en manieren om oplossingen goed werkend te krijgen in de praktijk
 - Uitvoering van landelijk gecoördineerde herstelacties (ook binnen de 2^e lijn)
 - Feiten-gebaseerde analyses huidige uitvoeringspraktijk (en bijstelling maatregelen):
 - Externe en interne controles/ audits en geactualiseerde data-analyse van het Management Informatie Centrum (MIC)

In 2017 worden de nog niet (volledig) geïmplementeerde DNA-V verbetermaatregelen voortgezet onder verantwoordelijkheid van programma Strafvordering OM2020.

2. Het team DNA stelt de parketten in staat om noodzakelijke verbeteringen door te voeren in de naleving van wet- en regelgeving t.a.v. DNA-onderzoek Strafzaken en om de kwaliteit van uitvoering vervolgens te borgen. Een nieuwe te vormen team DNA-S realiseert dit door middel van strafvorderlijke kaderstelling, feitelijk beeld van de huidige praktijk en knelpunten op basis van diverse sessies en een nulmeting, ontwikkeling en implementatie van verbetermaatregelen en inrichting van sturing, borging en leerinstrumenten.

Verwachte producten en resultaten 2016

- Afgeronde herstelacties, dan wel tijdspad afronding 1^e kwartaal 2017
- Vastgesteld DNA proces met rollen en verantwoordelijkheden
- Indicatoren en normen en opname in P&C cyclus (ruit)
- Sturing en borging kwaliteit registratie OM
- Inrichting monitoring nieuwe wettelijke bepalingen met impact DNA-V en vertaling naar systemen (Query, GPS-DNA, NIAS) zodat OvJ de juiste beslissing kan nemen voor wie de wet DNA-V van toepassing is
- Competente bezetting DNA formatie
- Bemensing team DNA-Strafzaken, verkenning risico's en knelpunten en vaststelling opdracht

Doorkijk 2017

- Implementatie verbeteringen en resterend herstel en opschoning DNA-V
- Soepele proceslogistiek en ICT/IV (start 2016, loopt door in 2017 met herbouw GPS-DNA).
- Inzicht, op elk moment, welke beslissing is genomen t.a.v. DNA-afname, op welke gronden, en waar de DNA-afname zich bevindt in het proces (GPS-DNA)
- Sturing en borging DNA-V
- Ontwikkeling en implementatie verbetermaatregelen DNA-S o.b.v. vast te stellen strafvorderlijk kader en normatieve koers

Uitvoering verbetering DNA

Betrokken uitvoering DNA-afname:	(FO)-officiëren, administratie, DNA Proceskring, Beleidsmedewerkers DNA, DVOM/i, afstemmingsoverleg operaties
Projectleiders DNA-V:	Keten: Politie, NFI, CJIB (signalering), Rechtbank, Justid
Ondersteuning team:	(tot medio oktober), Nader in te vullen, DVOM/i

3.4 Opdracht Executie

Inleiding

Het sluitstuk van de strafrechtsketen wordt gevormd door de executie van de door de rechter opgelegde straffen en maatregelen (of door de officier van justitie getroffen ontnemingsschikkingen en uitgevaardigde strafbeschikkingen: in scope bij andere opdrachten)¹. Het OM heeft bij de uitvoering van de wettelijke taken op het vlak van executie te maken met verschillende (keten)partners zoals het CJIB, DJI, Ministerie van VenJ, Reclassering, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, Bureaus voor Jeugdzorg en JustID.

Het speelveld van executie is daarmee complex en bovendien veelomvattend. De volgende thema's zijn gerelateerd aan de tenuitvoerlegging van straffen of maatregelen:

- Aanlevering van te executeren beslissingen (tijdig, volledige en correcte overdracht aan oa CJIB)
- OPS-signalering ten behoeve van de betekening van gerechtelijke stukken
- Alle hoofd- en bijkomende straffen en maatregelen zoals in de wet vermeld
- TBS, PIJ-maatregel, jeugdtoezicht en voorwaardelijke invrijheidstelling
- Behandeling WETS/WOTS verzoeken, gratieverzoeken
- Fugitive Active Search Team (FAST) Nationale Politie: inzet bijzondere (opsporings)bevoegdheden ten behoeve van executie (vindplaats veroordeelden of achterhalen van vermogen) en inzet team executie strafvonnissen.
- Opschorten of stoppen van executie
- Intrekkingen rechtsmiddel
- Traject USB wetgeving

Wat is het probleem?

Het vertrouwen in de rechtstaat en het gevoel van veiligheid in de samenleving worden bevorderd als een veroordeelde daadwerkelijk en snel de opgelegde straf ondergaat. Verbeteringen op dit terrein zijn noodzakelijk in de gehele strafrechtsketen, waaronder ook de taakuitvoering door het OM.

- Verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat het soms lang duurt voordat straffen ten uitvoer worden gelegd of sommige straffen worden helemaal niet uitgevoerd omdat veroordeelden onvindbaar zijn. Ook behoeft de informatievoorziening over (ex-)gedetineerden aan slachtoffers verbetering. De administratieve processen binnen de uitvoeringsketen zijn fragmentarisch en per organisatie vormgegeven wat informatie-uitwisseling niet altijd bevordert. Programma USB werkt sinds 2011 aan verbeteringen op dit vlak.
- Onderzoekscommissie Hoekstra heeft geconstateerd dat Van U. zich meerdere keren bij een penitentiare inrichting en een politiebureau heeft gemeld om zijn straf uit te zitten, maar dat er op dat moment geen informatie was over de nog openstaande straffen van Van U. Deze werd daarop weggestuurd. De Onderzoekscommissie geeft aan dat in nieuwe wetgeving met betrekking tot de tenuitvoerlegging de uitvoering van straffen en maatregelen (Wet USB) de

¹ Art. 553 Sv bepaalt dat de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen geschiedt door het Openbaar Ministerie (OM), dan wel op voordracht van het OM door Onze Minister.

- Art. 553 Sv geeft daarmee aan dat naast het OM ook landelijke diensten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Veiligheid en Justitie, belast zijn met de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en strafbeschikkingen.
- Het OM is verplicht door de rechter opgelegde straffen en maatregelen te executeren. Dit betekent dat het OM in geen geval de bevoegdheid heeft straffen te compenseren anders dan van rechtswege of krachtens een rechterlijke uitspraak ex art. 90 lid 4 Sv.

Minister van Veiligheid en Justitie daarvoor direct verantwoordelijk zal zijn. Dit wetgevingstraject loopt momenteel nog en compliceert het op orde brengen van de executieprocessen.

- Het OM monitort 'executie' op twee indicatoren. Dit betreft de OM-brede norm dat minimaal 90% (in 2017 95%) van de vonnissen worden vrijgegeven binnen 14 dagen nadat de ZM het vonnis van een RM akkoord heeft voorzien en de norm dat 85% van schadevergoedingen aan een slachtoffer binnen 42 dagen worden betaald. Deze normen worden niet overal gehaald.
 - De vraag is of dit de juiste indicatoren zijn, en of we de juiste dingen meten die betrouwbaar inzicht geven in de prestaties op dit vlak. En tevens wat de oorzaken zijn indien de normen niet worden behaald (m.n. de uitbetalingsnorm wordt overschreden en RP zit te laag op 'overdracht executie binnen 14 dgn).
- Uit verschillende interne uitdraaien uit de systemen blijken stevige herstelacties nodig om ofwel straffen en maatregelen daadwerkelijk ten uitvoer te leggen, ofwel om de registratie te verbeteren intern of op de koppelvlakken met ketenpartners. Analyse op de cijfers is nodig om oorzaken te achterhalen en er zijn verschillende herstel- en opruimacties nodig. Hoe komt het bijvoorbeeld dat er duizenden aangehouden en nog niet geëxecuteerde zaken zijn, ouder dan 4 jaar?
- De administratieve vastlegging en registratie lijkt niet op orde evenals de hieraan verbonden AO/IC-controles. Hiervoor zijn goede werkafspraken tussen ketenpartners nodig, moeten de informatiesystemen goed aansluiten en moet duidelijk zijn welke eisen door USB, CJIB/ Fast en overige executerende instanties aan de overdrachtsinformatie van het OM worden gesteld en welke eisen het OM zelf stelt.
- Op beleidsmatig vlak zijn vraagstukken bekend op het vlak van:
 - eenheid van beleid (gratie/ strafonderbreking)
 - kwaliteit en organisatie van de executietaken OM (per parket)
 - positie van het slachtoffer / nabestaanden mbt info/ invloed
 - samenwerking CVvJ/ Ministerie V&J (detentiefasering).
- Daarnaast is regie nodig op de verschillende (verbeter)acties binnen het executiedomein.

Gezien a) het belang van executie voor de geloofwaardigheid van het strafrechtstelsel en het vertrouwen van burgers in de rechtsstaat, en b) de signalen dat de naleving van de wettelijke vereisten onvoldoende geborgd zijn, is verbetering van executieprocessen geprioriteerd in strafvordering OM2020.

Opdracht project 'Executie'

- Het team Executie stelt de parketten in staat om noodzakelijke verbeteringen door te voeren in de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving ten aanzien van de executie processen, en
- en om vervolgens de kwaliteit van de uitvoering te borgen.

Het team Executie realiseert dit door (zie 4.1):

- *Kaderstelling*: wettelijk kader met harde strafvorderlijke vereisten en normatieve beleidsmatige kaders op vraagstukken in de uitvoering
- *Normering*: vertaling naar indicatoren, normering en landelijke vereisten aan de uitvoering
- *Feitelijke analyses* met inzicht over de huidige uitvoeringspraktijk
- *Gedragen verbetermaatregelen* op de knelpunten in de uitvoering
- *Regie en heldere verantwoordelijkheden op alle verbeteracties*
- *Landelijk gecoördineerde verbeteracties* en aanbevelingen voor de lokale verbeterplannen
- Maatregelen ter stimulering van een *leercultuur*
- Innovatieve manieren om oplossingen werkend te krijgen: *gedragsbeïnvloeding*
- Inrichting van de *sturing en borging*

Afbakening 2016

- Op basis van de verkenning die in september wordt afgerond zal de opdracht voor executie nader worden aangescherpt.
- Team Executie start met verbeteringen in de executie van rechterlijke (*eind*)uitspraken en zal in het najaar met name focussen op de administratieve oriëntatie en quick wins in de executieprocessen (registratie, ICT, heldere afspraken e.d.)
 - Executie van OM-strafbeschikking wordt opgepakt in team OM-strafbeschikkingen
 - Executie van Beslag wordt opgepakt in team beslag
 - Samenhang met DNA afname wordt opgepakt vanuit team DNA
- De aanbevelingen rondom het proces van voorlopige hechtenis (tussenbeslissingen) worden – onveranderd – onder leiding van Marjolein Nieuwenhuysen ontwikkeld en uitgezet.
- Team Executie continueert de huidige herstel- en opruimacties, breidt deze uit op basis van nieuwe datasets en ontwikkeld vanuit daar verbetermaatregelen op administratief vlak.
- Begin 2017 start het onderzoek voor het strafvorderlijke kader.

Resultaten 2016

- Nota verkenning executie, met inzicht in:
 - lopende acties, trajecten, portefeuilles en bemensing daarop
 - te onderscheiden processen en ‘producten’
 - de actoren en rollen/taakverdeling binnen het OM en in de keten
 - beschikbare feiten op het vlak van executie (data-verkenning)
 - risico’s en knelpunten
- Aanscherping/ definitieve vaststelling opdracht executie 2016/2017 op basis van verkenning
- Herstelacties en onmiddellijke maatregelen t.a.v. executieprocessen (m.n. op vlak van aanlevering van te executeren beslissingen: tijdig, volledige en correcte overdracht)
 - 1 januari 2017 zijn de vonnissen/arresten met strafcomponent met een uitspraakdatum voor 1 oktober 2016 verwerkt
 - 1 januari 2017 zijn in de vonnissen/arresten waarin sprake is van een niet-ontvankelijkheid van het OM met een uitspraak voor 1 oktober 2016 vervolgbeslissingen genomen en op correcte wijze in het primair processysteem verwerkt
 - 1 januari 2017 zijn de zaken in behandeling waarbij sprake is van een zittingsdatum, maar geen uitspraak c.q. een uitspraak maar geen RM-akkoord
 - 1 januari 2017 is een lijst beschikbaar met zaken die langer dan 3 maanden in afwachting zijn van een betekende mededeling, uitspraak, voorwaardelijke veroordeling, rij-ontzegging, ic enige vorm van betekening als gevolg waarvan het proces, en daarmee de feitelijke tenuitvoerlegging, stagneert
 - 1 januari 2017 zijn in de zaken waarin Hoger Beroep is ingesteld en bij de 1^e-lijnsonderdelen de executiegegevens onjuist zijn vermeld gerespectueerd
- 95% vrijgeven van vonnissen binnen 14 dagen nadat ZM het vonnis van een RM –akkoord heeft voorzien en 85% van schadevergoedingen aan slachtoffers binnen 42 dagen uitbetaald
- *Rapport Voorlopige hechtenis: analyse, aanbevelingen parketten (via Marjolein Nieuwenhuysen)*

Resultaten 2017

- Strafvorderlijk kader en begeleide assessments (nulmeting obv kader)
- Normering
- Inzicht prestaties en knelpunten
- Ontwikkeling en ontwerp verbetermaatregelen
- Implementatie aanbevelingen
- Sturing en borging

Uitvoering verbeteringen Executie

Betrokken uitvoering: OM-onderdelen met ondersteuning van bv. CVVI en DVOM
Projectleiders: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
Ondersteuning team: [REDACTED] [REDACTED] (en nader vast te stellen na verkenning)

3.5 BOPZ

De aandacht in de samenleving voor de opvang, zorg en ondersteuning voor mensen die verward gedrag vertonen is groot. Signalen over incidenten en over initiatieven in het land om tot oplossingen te komen voor de complexe problematiek waarmee deze mensen te maken hebben onderstrepen het maatschappelijk belang van ketensamenwerking en een sluitende aanpak.

In het deelproject BOPZ van het Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid wordt gewerkt aan de realisatie van verbetermaatregelen. Dit kan niet los worden gezien van het lopend wetgevingsprogramma (invoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Wet zorg en dwang en Wet forensische zorg). Ook wordt afgestemd met het Aanjaagteam Verwarde Personen.

Vernieuwing op langere termijn

Vanaf 2017 worden de werkzaamheden vanuit deelproject BOPZ geïntegreerd in programma Strafvordering OM2020. Aan het eind van 2016 worden hierover afspraken gemaakt.

Voor de lange termijn is er de opdracht om de rol van het OM in de keten te vernieuwen (met gemeente, politie en GGZ-instellingen). In overleg met de beide departementen (V&J en VWS) is bepaald dat gewerkt wordt aan drie onderwerpen: “ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM”, “sluitende aanpak” en “periodiek regionaal overleg”. Een interdepartementale werkgroep, uitgebreid met inbreng vanuit de GGZ, politie en eventueel nog andere partijen, gaat deze onderwerpen coördineren.

In het najaar vindt een pilot plaats op het thema “ketensamenwerking rondom de actieve verzoekersrol OM”. In de pilot zal worden gekeken naar mogelijkheden voor het toevoegen van extra informatie vanuit de GGZ en de Veiligheidshuizen aan het BOPZ-dossier ten behoeve van de rechter. In de pilot zal ook de mogelijkheid tot uitbreiding van de aanwezigheid van de officier ter zitting worden onderzocht. Het gaat dan met name om de situatie dat, ondanks dat zich geen strafbaar feit heeft voorgedaan, uit casusoverleg naar voren is gekomen dat de aanwezigheid van de officier, gelet op de kans op ernstig gevaar voor de samenleving, gewenst is.

De “sluitende aanpak” wordt nader uitgewerkt door het Aanjaagteam Verwarde Personen. Om gemeenten en ketenpartners te stimuleren hun eigen sluitende aanpak op te zetten, worden concrete handvatten geboden in de vorm van negen bouwstenen.

Onderdeel van de regionale samenwerking is de inrichting van “periodiek regionaal overleg”. Dit overleg is ook onderdeel van het wetsvoorstel verplichte GGZ. Een werk- en een stuurgroep met vertegenwoordigers van OM, GGZ en VNG gaan een samenwerkingsprotocol opstellen, om de regio's te ondersteunen bij de samenwerking tussen relevante ketenpartners.

Onmiddellijke maatregelen 2016 e.v.

In het najaar van 2016 wordt bekeken of programma strafvordering vanuit de officierenpool al kan bijdragen aan deelproject BOPZ op het vlak van ‘fact-finding’ op de realisatie van onmiddellijke maatregelen. De onmiddellijke maatregelen betreffen: actief opvragen en toevoegen relevante stukken in dossier, aanwezigheid van de officier op een BOPZ-zitting, initiëren consult psychiater crisisdienst, BOPZ cursus, signalering casusoverleg en optimaliseren BOPZ-OMNIS.

4. Werkplan 2016

4.1 Overkoepelende werkzaamheden 2016

Naast de hieronder beschreven geplande werkzaamheden op de geprioriteerde kritische processen, werkt het programma aan de volgende overkoepelende acties:

Sturen op gedragsverandering en innovatieve manieren van gedragsbeïnvloeding

- Om daadwerkelijk verbeteringen te realiseren en te borgen op langere termijn, ligt de focus van het programma op het realiseren van de gewenste gedragsverandering. Per proces wordt een effectieve aanpak en communicatie ontwikkeld, gericht op het werkend krijgen van verbeteringen in de praktijk. Terugkomende elementen hierin zijn aandacht voor sturing en borging van het gewenste gedrag, het ontwikkelen van innovatieve manieren van gedragsbeïnvloeding en het realiseren van een leer-cultuur.
- Het programma ondersteunt de teams door best-practices bij elkaar te brengen die ervoor zorgen dat verbeteringen vanuit de dagelijkse praktijk worden ontwikkeld en in de uitvoering worden omarmd door de betrokken medewerkers.

Monitoring en dashboard kritische processen

- In 2016 ontwikkelt de Fact Factory een dashboard op de kritische processen. Hierin worden (minimaal) de vastgestelde indicatoren per kritisch proces opgenomen. Het dashboard maakt doorlopende monitoring en sturing op de kritische processen mogelijk en ondersteunt hiermee kwaliteitsborging op langere termijn.
- Naast de data-analyses op de geprioriteerde processen start de Fact Factory in 2016 met verkenning van de beschikbare data voor alle kritische processen. Dit geeft een (eerste) feitelijk beeld van de prestaties van de verschillende kritische processen en daarmee input voor risico-inventarisaties en signalering van knelpunten in de uitvoering van kritische processen.

Ontwikkelen kwaliteitssysteem

- Verbeteren en vernieuwen is een continu proces. Door veranderingen in de omgeving wordt voortdurend een beroep op het aanpassingsvermogen van de OM-organisatie gedaan. Om kwaliteit van uitvoering blijvend te ondersteunen, ontwikkelt het programma een kwaliteitsraamwerk. Dit raamwerk beschrijft de in te zetten kwaliteitsinstrumenten binnen het OM en de beoogde toepassing op verschillende niveaus. Denk aan:
 - instrumenten op individueel niveau voor zelfreflectie en assessment op professionaliteit en gedrag ter ondersteuning van persoonlijke ontwikkeling
 - leren van elkaar: peer review, collegiale toetsing, consultatie, intervisie, debriefing, nabespreken van casuïstiek e.d.
 - instrumenten en wijze van sturing op gedrag en prestaties door leidinggevenden
 - instrumenten die leidinggevende ondersteunen bij het identificeren en bewaken van risico's zoals: business control, risicomanagement, dashboards
 - instrumenten ter ontwikkeling van een lerende organisatie assessments voor feitelijk inzicht in de huidige stand van zaken als startpunt van verbetering
 - audits voor aanvullende zekerheid over de kwaliteit van sturing en beheersing

Risicoanalyse kritische processen

- In het najaar wordt een brede risicoanalyse uitgevoerd op de kritische processen. Deze risicoanalyse levert input voor het auditplan 2017 en de selectie van kritische processen die vanuit programma strafvordering OM2020 in 2017 worden opgepakt.
- Bij de vaststelling van de programmering voor 2017 wordt tevens meegewogen welke kritische

processen of elementen daarvan direct winst opleveren voor de medewerkers in de uitvoering (werkdruk, efficiëntie, effectiviteit, kwaliteit). De programmering anticipeert daarnaast op voorziene externe onderzoeken.

Toelichting relatie Programma Maatschappelijke Veiligheid (Hoekstra)

- De onmiddellijke noodzakelijke maatregelen uit het Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid (VMV) worden in 2016 – onveranderd – geïmplementeerd en geaudit onder verantwoordelijkheid van VMV. Dit betreft de korte termijn acties op het vlak van:
 - DNA-Veroordeelden
 - Uitvoering gerechtelijke bevelen tot voorlopige hechtenis en gevoelige zaken
 - Executie van vrijheidsstraffen
 - BOPZ
- VMV zal eind 2016 decharge vragen. De structurele lange termijn maatregelen uit dit programma worden na 2016 geïntegreerd in programma Strafvordering OM2020 en in de IT-agenda voor 2017 e.v.

4.2 Aanpak en planning OM-Strafbeschikking

Aanpak op hoofdlijn

- Vaststelling van het strafvorderlijk operationeel kader in augustus/september, bestaande uit:
 - Het wettelijke kader met de harde strafvorderlijke vereisten
 - Een normatief deel waarin het College vaststelt hoe het OM omgaat met de OM-strafbeschikking; eenduidige normatieve koers op de meer controversiële vraagstukken in de toepassing van de OMSB, daaronder begrepen de effectieve inzet van de OMSB
 - Borging van het kader: vertaling naar indicatoren, normering, stuur- en monitoringinformatie en wijze van meting.
- Toetsing van de reeds ontwikkelde maatregelen aan het vastgestelde strafvorderlijk kader:
 - Aanscherping van de Knigge maatregelen in de brief 24 juni
 - Toetsing van de reeds ontwikkelde maatregelen door de werkgroep OM-SB
 - Continuering of start van reeds ontwikkelde verbetermaatregelen werkgroep OM-SB
- Begeleide nulmeting in oktober ten behoeve van (feitelijk) inzicht in:
 - De huidige prestaties van uitvoering op de parketten i.r.t. het vastgestelde kader
 - De knelpunten en belemmeringen voor de naleving van dit kader
 - Uitvoeringsverschillen en best practices

De nulmeting:

 - is een samenvoeging van de geplande Knigge review in juli/aug olv Hans Mos nav Knigge brief 24 juni en een nulmeting o.b.v. het strafvorderlijk kader (reden: beperken belasting parketten en vastgesteld kader als basis i.p.v. maatregelen Knigge)
 - dient als startpunt voor de lokale verbeterplannen en als controle op de eerder gecommuniceerde maatregelen n.a.v. Knigge (brief 24 juni)
 - wordt landelijk begeleid (training) en uniform opgezet door 'audit PaG' (steekproef, methodiek, vragenlijst)
 - omvat een representatieve steekproef van dossiers die worden beoordeeld op de belangrijkste elementen uit het strafvorderlijk kader
 - omvat interviews of sessies om knelpunten en belemmeringen vast te stellen in de naleving van het strafvorderlijk normatief kader in de praktijk
 - wordt uitgevoerd door rechercheofficiërs en de (kwaliteits)officiërs (van een ander parket) en auditors van het PaG i.s.m. de betrokken professionals op de parketten
 - wordt verrijkt met een dataset per OM-onderdeel (Fact Factory)
- Landelijk en lokaal feitelijk beeld van prestaties en knelpunten in de uitvoering ten opzichte van het strafvorderlijk kader (november)
- Afspraken met de parketten over te halen prestatie-indicatoren en ontwikkelpad worden in november besproken in de planningsgesprekken met de parketten (ruitcyclus)
- In november volgen (ontwerp)sessies of andere innovatievere werkvormen om landelijke verbetermaatregelen te ontwikkelen en te zorgen dat oplossingen in de praktijk echt werken.
- Voor het eind van het jaar ligt er een landelijk vastgestelde verbeteraanpak en zijn lokaal verbeterplannen vastgesteld.
- In 2017 volgt implementatie en medio 2017 een audit op de OM-strafbeschikking toepassing.

Planning

30 augustus:	<i>Vaststelling strafvorderlijk normatief kader</i>
juni-aug:	Strafvorderlijk onderzoek uitgevoerd door Rick Robroek
15 juli:	Bespreken OM-SB met Rechercheofficiëren
aug:	Informeel bespreken met leden van de adviescommissie
aug:	Consulteren betrokken professionals en team OM-SB
23 aug:	Aanlevering concept-kader voor collegevergadering: wettelijke kaders en normatieve koers toepassing OM-SB
26 aug:	Bespreking met stuurgroep Strafvordering OM2020
30 aug:	CV: <i>bespreking en vaststelling kader door college</i>
13 sept:	CV: <i>definitieve vaststelling kader</i>
September:	<i>Operationaliseren strafvorderlijk kader (Werkgroep, FF, PaG audit, control)</i>
aug-sept:	Vertaling naar indicatoren en normering
aug-sept:	Start aanpassen stuurinformatie obv kader en indicatoren
	Ontwikkeling dashboard tbv monitoring
aug-sept:	Opzet nulmeting
aug-sept:	Start uitwerking normatief kader: beschikwijzer, protocollen, aanpassingen aanwijzingen, richtlijnen etc.
6 sept:	Voorstel borging strafvorderlijk kader
September:	<i>Continuering of start verbetermaatregelen werkgroep OM-SB</i>
sept:	Toetsing reeds ontwikkelde maatregelen werkgroep OM-SB aan vastgesteld kader en beleggen van maatregelen
1 oktober:	<i>Begeleide nulmeting parketten (PaG Audit, FF,)</i>
aug-sept:	Bemensing, methodiek (oa steekproef, vragenlijsten)
begin sept:	Informeren en consulteren hoofden interventies/teamleiders
begin sept:	Training (kwaliteits)officiërenpool
sept:	Ondersteunende datasets (Fact Factory)
okt:	Uitvoering nulmeting
November:	<i>Landelijk beeld prestaties en belemmeringen i.r.t. strafvorderlijk kader</i>
November:	<i>Bespreken ambities per parket op de OM-SB in de planningsgesprekken</i>
Begin 2017:	<i>Vastgesteld landelijk verbeterplannen incl. tijdpad</i>
nov-jan:	Ontwikkelen en bijstellen maatregelen n.a.v. uitkomsten nulmeting (steunt op werk nav Knigge en werkgroep OMSB)
	- registratie, reproduceerbaarheid
	- processen/ werkwijze, logistiek en ICT/IV
	- protocollen, beschikwijzer, training e.d.
	- uitwerken aanbevelingen voor de parketten
nov-jan:	Ontwikkelen en opstart landelijke verbeteracties
ca. jan:	Vastgesteld landelijk verbeterplan
Begin 2017:	<i>Vaststelling lokale verbeterplannen incl. tijdpad</i>
nov:	Ontwikkelen lokaal verbeterplan obv uitkomsten nulmeting
nov:	Start lokale verbeteracties nav uitkomsten nulmeting
Jan:	Aanscherpen lokaal verbeterplan obv landelijke aanbevelingen uitvoering (landelijk verbeterplan)

Jan- 2017:	<i>Doorlopende implementatie verbeteringen</i>
Najaar 2017:	<i>Operational Audit OM-Strafbeschikking</i>
Najaar 2017:	<i>Bijstelling uitvoeringskaders/ verbetermaatregelen obv uitkomsten audit</i>
Eind 2017:	<i>Decharge en overdracht aan lijn (portefeuillehouder, proceseigenaar, proceskringen, dashboard kwaliteit- en leerinstrumenten, P&C etc)</i>

4.3 Aanpak en planning Beslag

Aanpak op hoofdlijn

De knelpunten in het beslagproces worden opgepakt via een ketenaanpak, waarbij oplossingen in gezamenlijkheid met Politie en Domeinen worden ontwikkeld. De insteek daarbij is werken als 1 overheid voor de burger. Ketenpartners werken dusdanig met elkaar samen dat zij de verantwoordelijkheid die de hele overheid gezamenlijk draagt, waarmaken (en niet alleen van het eigen taakveld).

- De aanpak start met de uitwerking van de geïnventariseerde hoofdthema's op beslag:
 1. Bijstellen van de *ketenvisie* op beslag
 - waaronder: het vaststellen van heldere *afwegingskaders* (in welke situatie, op welke gronden, welke afweging (strafvorderlijk, maatschappelijk, bedrijfseconomisch)
 - waaronder: het ontwikkelen van de juiste *prikkels* in het beslagproces
 2. Op basis daarvan vaststellen van de beoogde *personele inzet*
 - welk team, rollen, wie moet wat doen?
 - ontwikkelen van wijze van leren (leer-loops, terugkoppeling)
 3. Verbeteringen op het vlak van *registratie en ICT/IV*, reproduceerbaarheid, managementinformatie, audit, AO/IC
- Vanaf medio juli wordt gestart in vier teams vanuit de ketengroep beslag met uitwerking van de volgende bouwstenen voor de *ketenvisie*:
 1. Inventarisatie van wat er al ligt aan uitwerking regelgeving, processen et cetera
 2. Juridisch perspectief: in kaart brengen regels, afwegingskaders (strafvorderlijk normatief kader)
 3. Bedrijfsmatig perspectief incl. cijfermatige onderbouwing (Fact Factory betrokken voor OM)
 4. Financieel perspectief (fin. beheer, accountantscontrole, fin. stelselwijziging etc.)
- Vanaf november worden de uitkomsten van de thema's bij elkaar gebracht tot een *ketenvisie*.
- Voor het eind van het jaar ligt er een door het college vastgesteld, met de keten ontwikkelde visie op beslag. In bijbehorende afwegingskaders komen de strafvorderlijke, maatschappelijk en bedrijfseconomische perspectieven bij elkaar.
- Tussentijds worden maatregelen ontwikkeld en in gang gezet naar aanleiding van het onderzoeksrapport van de Nationale Ombudsman (voor zover deze niet raken aan discussiepunten in de uit te werken visie).
- Begin 2017 wordt de visie en de implicaties voor de uitvoering gedeeld binnen het OM en vinden sessies plaats op de parketten om lokale belemmeringen in de uitvoering te bespreken en op te lossen. Eventueel wordt dit uitgebreid met een nulmeting op de huidige prestaties t.o.v. de nieuwe visie en uitvoeringskaders.
- Vanaf het voorjaar werken betrokken OM-onderdelen aan het realiseren van verbeteringen in lijn met landelijke aanbevelingen (teaming, processen, bejegening, leer-loops, AO/IC etc). Het programma ondersteunt dit proces door advies op knelpunten, landelijke acties op vlak van training, gedragsverandering, beslisondersteunend materiaal e.d.
- In het najaar wordt het beslagproces weer meegenomen in de (vernieuwde) AO/IC audit. En in het voorjaar van 2018 vindt een operational audit plaats op het beslagproces.

Planning

1 november:	<i>Uitwerking bouwstenen ketenvisie, met input vanuit data-analyse, reguliere audit AO/IC en strafvorderlijk onderzoek</i>
juli- okt:	Met vier deelopdrachten aan de slag
aug-okt:	<i>Ondersteunende data-verkenning binnen OM (Fact-Factory)</i>
okt-nov:	<i>Ondersteunend strafvorderlijk onderzoek</i>
okt-nov:	<i>(reguliere) Audit AO/IC waarin voor het eerst ook beslag wordt meegenomen</i>
okt-nov:	<i>Financial audit</i>
nov:	Bijeenbrengen uitkomsten deelopdrachten
September	<i>Ontwikkeling onmiddellijke verbeteracties nav rapport Nat. Ombudsman</i>
juli:	Beleidsreactie op concept
16 aug:	Meeting Nationale Ombudsman
aug – :	Ontwikkeling nieuwe verbeteracties in lijn met de vier deelopdrachten
Dec.	<i>Vastgestelde gedragen ketenvisie en (strafvorderlijk) kader</i>
Vanaf januari:	<i>Realiseren vastgestelde visie en uitvoeringskaders</i>
Nov.:	In <i>planningsgesprekken</i> ruit bespreken ambities op beslagproces met parketten (o.a. obv AO/IC audit)
Begin 2017:	<i>Lokale sessies evt. begeleide nulmeting:</i> - inzicht prestaties t.o.v. kader - inzicht uitvoeringsverschillen en best practices - knelpunten in uitvoering nieuwe visie en kaders - werken aan oplossingen
Begin 2017	<i>Ontwikkeling landelijke en lokale verbeteracties</i>
Begin 2017:	<i>Verdere uitwerking sturing, borging en monitoring</i>
Najaar 2017:	<i>Audit AO/IC met daarin het beslagproces</i>
Voorjaar 2018:	<i>Operational Audit beslagproces obv nieuw (geïmplementeerd) kader</i>

4.4 Aanpak en planning DNA

Aanpak op hoofdlijn

De DNA projectgroep van het verbeterprogramma continueert in het najaar de reeds lopende verbetermaatregelen en herstelacties. In september vindt een 3-daagse plaats, samen met de ketenpartners, om het DNA-V proces vast te stellen met bijbehorende rollen en verantwoordelijkheden, KPI's en normering. In het najaar vinden gesprekken, controles en audits plaats op de verbetermaatregelen n.a.v. onderzoeksrapport Hoekstra, vanuit zowel externe toezichthouders als intern operational audit.

Naar verwachting zal in het laatste kwartaal van 2016 ruimte ontstaan om het terrein van 'DNA-onderzoek in strafzaken' te verkennen.

Planning

Najaar:	<i>Continuering lopende verbetermaatregelen en herstelacties</i> onder verantwoordelijkheid van verbeterprogramma waar evt. nodig met ondersteuning vanuit programma Strafvordering
Okt-Nov:	<i>Controles/ audits extern en intern toezicht</i> Evt. bijstelling maatregelen en nieuwe acties
November:	<i>Inrichten sturing en monitoring DNA-V</i> sept-okt: Vaststelling DNA-V proces incl. AO/IC, indicatoren en normering okt-nov: Actualiseren dashboard monitoring DNA-V nov: DNA-V in planningsgesprekken ruit nov – : Implementeren sturing en borging proces DNA-V
November:	<i>Bemensing en verkenning DNA-Strafzaken</i> Nov: Bemensing team DNA-Strafzaken Nov: Data-verkenning en data-analyse DNA-Strafzaken Nov: Gesprekken/sessies t.b.v. inzicht knelpunten uitvoering
Dec:	<i>Vaststelling opdracht DNA-strafzaken 2017</i>

4.5 Aanpak en planning Executie

Aanpak op hoofdlijn

- Team Executie start met verbeteringen in de executie van rechterlijke (*eind*)uitspraken en zal in het najaar met name focussen op de administratieve oriëntatie en quick wins in de executieprocessen (registratie, ICT, heldere afspraken e.d.)
 - Executie van OM-strafbeschikking wordt opgepakt in team OM-strafbeschikkingen
 - Executie van Beslag wordt opgepakt in team beslag
 - Samenhang met DNA afname wordt opgepakt vanuit team DNA
- Op basis van de verkenning die in september/oktober wordt afgerond zal de opdracht voor executie nader worden aangescherpt.
- De aanbevelingen rondom het proces van voorlopige hechtenis (tussenbeslissingen) worden – onveranderd – onder leiding van Marjolein Nieuwenhuysen ontwikkeld en uitgezet.
- Team Executie continueert de huidige herstel- en opruimacties, breidt deze uit op basis van nieuwe datasets en ontwikkeld vanuit daar verbetermaatregelen op administratief vlak.
- Begin 2017 start het onderzoek voor het strafvorderlijke kader.

Planning

Doorlopend:	<i>Herstel- en opruimacties ()</i>
juni-nov:	Eerste herstelacties op parketten
sept-okt:	Analyse oorzaken noodzakelijk herstel
sept-dec	<i>Ontwikkelen en implementeren quick wins executie einduitspraken</i>
sept-dec:	Ontwikkelen en implementeren van verbetermaatregelen die sowieso kunnen worden uitgevoerd onafhankelijk van het vast te stellen kader, denk bv aan kwaliteit registratie
sept-okt:	<i>Doorontwikkeling data-analyse executie (Fact Factory/)</i>
aug-okt:	Data-analyse executie; inzicht ontbrekende data
oktober:	<i>Nota verkenning executiedomein ()</i>
juli-sept:	Inventarisatie en gesprekken
sept-okt:	Nota gereed, met inzicht in: - lopende acties, trajecten, portefeuilles en bemensing - te onderscheiden processen en 'producten' - actoren en rollen/taakverdeling binnen OM en keten - feiten op het vlak van executie - probleemstelling en te benoemen voorgenomen acties
November:	<i>Aanscherping scope en opdracht executie 2016 en 2017</i>
November:	<i>Vorbereiding verbetertraject 2017</i>